Bjerg-Posten

2015 - MEDLEMSBLAD - NR 39

Indhold

Året der gik 2
Min barndom i Gartnerhuset ved St. Restrup Højskole 3
Karen Margrethe fortæller om sin ungdomstid 12
Carlo Madsen og udstykningerne i Sønderholm 15
Monumentet på Frejlev kirkegård 20
Sognepræst Jørn Skøtt Andersen skrev 22
Min far - Gartner-Holger 23
Heftig og begejstret 26
Fregatten "Jylland" i Aalborg 27
Arrangementer 2016 28

Lokalhistorisk Forening i
Frejlev - Nørholm - Sønderholm sogne

Året der gik

Året blev indledt med en generalforsamling i Nørholm Forsamlingshus den 11. februar med et meget flot fremmøde. Der kom så mange, at vi måtte sætte ekstra borde og stole frem til de ikke mindre end 73 medlemmer. Det er altid dejligt, når det kan føles, der er interesse for at høre om det lokalhistoriske.

Formanden aflagde bestyrelsens beretning om aktiviteterne i det forgangne år, og beretningen og regnskabet blev godkendt. Valget til bestyrelsen var hurtigt overstået, da der var genvalg til Jon Jensen, Flemming Gravesen og Peter Stoffersen. Gunnar Jensen blev genvalgt som suppleant, og Mogens Ejersbo blev genvalgt som revisor. Efter generalforsamlingen fortalte Else Jensen fra Saltum en meget livlig historie ud fra hendes fars håndskrevne erindringer. Han, Anton Ottesen var født i 1896 i vores område, og Else var en fortræffelig fortæller og viste effekter og billeder fra dengang.

Alle aktiviteterne i året 2015 har haft en meget fin tilslutning. Det startede med en tur til Dansk Nutidsmuseum i Års, hvor vi fik fortalt, hvordan museet var startet på en tidligere landejendom. Museet er dog blevet udvidet flere gange senere - for at få plads til de mange ting, som med stor interesse bliver afleveret til museet. Udstillingen spænder både over gamle læge-og dyrlægeremedier, telefoner gennem tiderne, elektriske apparater, køkkenredskaber, traktorer, landbrugsredskaber og meget meget mere. Det var en god og oplevelsesrig aften.

Senere fulgte Sommerudflugten til Voergaard Slot. Det var et rigtig godt arrangement med Lars Hans Pedersen, som fortalte om den imponerende slotskirke, og Runa Christensen, som ihærdigt levendegjorde sine fortællinger omkring Voergaard Slot. Aftenen sluttede af i det forholdsvis nyrenoverede Tingstedet, hvor der også blev fortalt om forberedelserne til sommerens "Middelalderdage".

Bestyrelsen arbejder altid på at skabe interesse hos folk i alle aldre, og i år har deltagelsen i både Nørholm Børnedyrskue og Sønderholm Byfest igen været vellykket. I Sønderholm var der fokus på både nye og gamle skolebilleder, og mange - især de unge - fandt både sig selv og andre kammerater fotograferet.
Sidste arrangement løb af stabelen den 14. november med Åbent Arkiv. "Skolerne i området" var årets tema, og mange kikkede fordi og fik en god snak.

I år har vi i Arkivet arbejdet videre med det nye Arkibas 5. Det er det nye udbyggede registreringsprogram, og vi registrerer arkivalier og billeder hver tirsdag formiddag oppe i Arkivet. I det tilsvarende nye søgeprogram, som alle kan benytte, nemlig **Arkiv.dk**, vil vi gerne opfordre alle til at søge i, da vi er sikre på, det vil gribe om sig, når du ser, hvad der egentlig findes. Vores egen hjemmeside er naturligvis også et godt besøg værd, og den følges af mange.

Til slut vil jeg sige tak for alt det materiale, der i år er blevet indleveret fra både private, virksomheder, skoler og foreninger. Det sætter vi meget stor pris på, og vi håber bestemt, at alle interesserede fortsat vil bidrage Arkivet med de mange betydningsfulde billeder af egnens ejendomme og dets beboere og de mange andre arkivalier, som vi nok alle sammen har liggende i en skuffe.
Tak til de, der har bidraget med de gode historier til dette års Bjergposten, og på gensyn til de mange lokalhistoriske oplevelser i 2016.

På bestyrelsens vegne Peter Stoffersen.

Min barndom i Gartnerhuset ved St. Restrup Højskole

Gartnerhuset ved St. Restrup Højskole på Nibevej 422A. Her boede vi fra 1935 til 1947.

Jeg er født den 18. november 1937 i Store Restrup i Sønderholm sogn i Ålborg Amt. Vi boede i Gartnerhuset, som hørte til Store Restrup Højskole, og jeg har fem søskende, som alle er piger, og vi er alle født her. Min far var landbrugskonsulent N.P. Sørensen, som var ansat af husmandsforeningen, og han og mor Thyra Sørensen (født Wammen), var kommet til Restrup i 1935. Min mor var hjemmegående.

Mit navn er Jakob Bent Sørensen, og jeg er opkaldt efter min morfar Jakob Wammen, der var lærer ved Gislum Skole. Han startede på Karup hede i en lille by, der hedder Wammen, deraf slægtsnavnet, men jeg hedder Sørensen efter min far. Mine søskende hedder Annegrete, den næste hedder Gunhild. Så kommer jeg selv, og derefter den fjerde, som hedder Tove, senere Elisabeth, og til sidst Eva.

Vi er som sagt alle født i Gartnerhuset, og til hjælp var læge Astrid Christensen og jordemoren, samt fru Toudal. Hendes mand O.K. Toudal, var konsulent og underviste på skolen ligesom min far. De boede også i et af de huse, som hørte ind under Højskolen. Toudals havde kun sønnen Jens, som er et år yngre end jeg.

Gartnerhusets indretning

Vores familie boede i det lille bindingsværkshus (Nibevej 422A), der lå lige ved siden af gartneriet. Selve gartneriet bestod af et stort drivhus med et arbejdsrum i enden. Desuden var der en masse drivbænke, en frugtplantage og rækker med bærbuske og en stor frugtplantage midt inde i skoven, som kaldtes for Ølbanken. Der var ansat tre gartnere til at passe gartneriet, som først og fremmest skulle levere frugt og grønt til Højskolen. Desuden skulle de også passe den store park omkring selve skolen. Der var bede med blomster og en stor stenhøj med masser af stenhøjsplanter, som gartnerne selv dyrkede i drivhuset og mistbænkene.

Selve stuehuset var ikke særlig stort, men stort nok til vores forældre og vi seks børn. I midten af huset var der stuen med en stor kamin. Møblerne bestod af et spisebord med

fem stole og en bænk, en sofa og to lænestole med et lille bord. Desuden havde vi et klaver. Mor var fantastisk til at spille på klaveret. Vi elskede at stå rundt om og høre hende spille og synge for os. Hun sang også for eleverne på skolen. Og hvert år op til jul, når der var juleafslutning, skulle hun altid synge ”EN ROSE SÅ JEG SKYDE”. Hun havde en meget lys stemme og alle var meget bevægede.

I den ene ende af huset var soveværelset, her var fars og mors senge, men også vores etagesenge, som vi sov i, mens vi var små. Senere sov vi store på kammeret på loftet. Ved siden af soveværelset var badeværelset med badekar og håndvask. Der var en stor beholder med en "brændeovn" under, så mor kunne varme vand til badekarret. Vi tre store blev vasket i badekarret sammen. I den anden ende af huset var fars kontor. Mellem kontoret og stuen var forgangen med trappe op til loftet. Over for gangen var køkkenet med et stort komfur og et køkkenbord med vask og koldt vand i hanen. I enden af køkkenet var spisekammeret, der var ingen køleskab, derfor fik vi tit surmælkskoldskål. Fra køkkenet var der en baggang ud til gården.
På loftet var der værelser i begge ender af huset. I det ene sov vi tre store. Der var ikke varme på det værelse, så det kunne godt være koldt. Vi fik dog tit varmet vores dyner nede i stuen ved kakkelovnen, og så var det med at skynde sig at komme op og i seng, mens dynen var varm. Når vi så vågnede om morgenen, var dynen frosset fast i siden, og der var rim på væggen. Vi havde nogle store kraftige dyner, og jeg kan ikke huske, at vi frøs, og vi var heller aldrig forkølede.

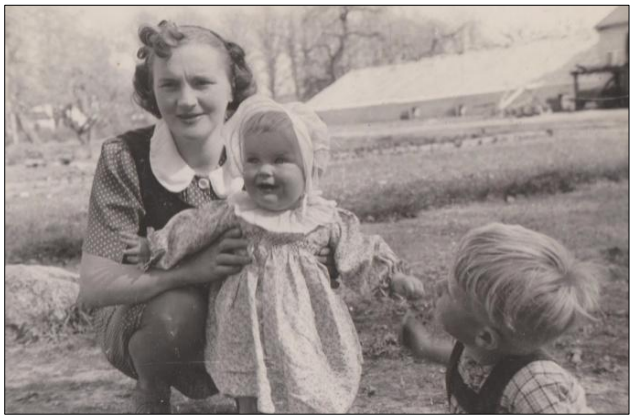

Mor Thyra Sørensen, min søster Tove og jeg i 1942. Bagved os ses drivhuset.

I det andet værelse var der en stor koldrulle til at rulle duge og lagner på. Desuden var der et stort saltkar, som mor og far brugte til at have kød i. Det var den måde, man opbevarede kød på dengang. Huset blev opvarmet af kakkelovnen i stuen og komfuret i køkkenet.

Ud over stuehuset var der et udhus, som indeholdt garage, vaskerum, lokum og et brændeskur. I vaskerummet var der en gruekedel, og når mor skulle vaske vort tøj, skulle hun først tænde op i gruekedlen for at varme vand. Ellers foregik alt med koldt vand. Vaskeriet foregik ved at gnubbe tøjet på et vaskebræt. Det var en kold omgang om vinteren, og hun måtte tørre alt tøjet foran kakkelovnen i stuen. I de hårde vintre 1943 og 44 var alt vand frosset i længere tid. Så da måtte hun hente vand oppe på Restrup Mejeri i mælkejunger på en slæde, ellers måtte hun smelte noget sne. Det var noget af et arbejde med små børn, men vi var altid rene og pæne i tøjet.

Mor og far - Thyra og N. P. Sørensen

Mor syede alt vores tøj. Hun fik gammelt tøj af naboer, som hun pillede op og syede om. Hun var fantastisk til at sy tøj, og det var flot, og hun fik altid megen ros og beundring for det. Hvis mor havde en ledig stund, havde hun også altid et strikketøj i hånden, og det gik stærkt. Hun kunne strikke alt - selv de sværeste mønstre. Under krigen var det meget svært at skaffe sytråd, nåle, stof og garn. Heldigvis var der en husmandskone på nuværende Bjerglundvej 25, som havde forbindelse til Sverige, og hun kunne skaffe meget af den slags ting. Det var til stor hjælp for mor, og vi

børn gjorde mange ture ud til hende, og så vidt jeg husker hed hun Madsen til efternavn.

Far var meget respekteret som lærer, hvor han underviste unge landmænd, der var på 6 mdr. vinterkursus på skolen. Han underviste i fagene kvægavl, regning, dansk og samfundsfag.
Han var samtidig ansat af husmandsforeningen som konsulent, hvor han kørte rundt i hele Aalborg Amt og gav gode råd til husmændene. Derfor var han også en af de første, som fik bil. Allerede midt i trediverne købte han vores første bil - en Ford med et lille lad. Senere købte han en Ford 29 af Dengsø Kjærsgaard i Frejlev. Siden har vi købt biler ved Kjærsgaards i både anden og tredje generation. Kort efter krigens start var det slut med at køre bil. Ford-en blev klodset op i Kresten Pedersens lade på Restrup Kærvej 11. Den skulle stables op, så hjulene kunne pilles af. Derefter måtte far køre rundt på cykel, men med sit elskede fotografi - og filmapparat på bagagebæreren. Han var en god fotograf og også meget brugt som foredragsholder.

Min søster Elisabeth, og far N. P. Sørensen i 1945. Arbejdshuset med sprøjtetønder ses i baggrunden.

Som det fremgår, var vores far en travl mand. Derfor var det mest mor, vi var sammen med i det daglige, men når han var hjemme, var han fantastisk til at lege med os, og vi elskede det. Vi spillede pind og Antonius, og han lærte os at cykle. Om aftenen, inden vi skulle i seng, læste han historier for os - sommetider en hel bog, hvor vi fik et par kapitler hver aften. På den måde blev vi stærkt motiveret til at lære at læse. Han lærte os også at spille kort.

At være barn med leg og sjov

Vi havde et fantastisk område at være børn i. Vi havde gartneriet, Restrup Skov, og åen, og fra vi kunne gå, var vi meget i gartneriet. Gartnerne skulle passe på, at vi ikke gik som dem, når de gik over mistbænkene, hvor rammerne var samlet, og hvor vore ben helt sikkert var for korte.
Forstander Balle bad os holde fingrene fra både tomater og æbler, men sommetider kravlede vi alligevel op i træerne og plukkede løs, og så kunne han blive så gal, at han jagtede os rundt om drivhuset. Han fangede os aldrig. Jeg kan huske en gang, vi var på æblerov, hvor han overraskede os. Vi blev bange og fór til alle sider ind i skoven, og her rev jeg mit ene ben på et rusten pigtråd, og fik en lang flænge ned ad skinnebenet. Da jeg kom hjem, hældte mor jod i såret. Jeg kan i dag stadig se arret.

I Hasseris Å legede vi meget. De fleste steder var der kun lidt vand, og nogle steder var der store huller, som vi skulle holde os fra. Åen lavede et stort sving i nærheden af vores hus. I det sving var der i den ene side en sandbanke og i den anden side et dybt hul ind under et træ. Det var vores badestrand, mens vi var små. Vi fiskede også haletudser, hundestejler, grenser, ål og ørreder. Der var også en slags igler - nemlig ni-øjne. De havde ni "øjne" på hver side, og de sugede sig fast på vores ben. Når vi legede i åen, skulle vi altid være opmærksomme på, om mølleren lukkede op for slusen, for så kom der meget vand på én gang. En gang vi legede i åen, blev jeg revet med af strømmen. Heldigvis blev jeg hevet op af

Helge Jacobsen (skovejer Bernhard Jacobsens søn), som stod længere nede af åen.

Far har fotograferet vores Ford i vinteren 1945. Bilen står ved garagen, og gartnerhusets vestgavl kan også skimtes.

Om vinteren var voldgravene omkring Højskolen altid frosset til, og stedet blev derved forvandlet til en fantastisk legeplads. Voldgravene var adskilt med broer, og under den store bro, som gik ind til hovedindgangen, var der fire buede huller - der var højest en lille meter fra toppen af buen ned til vandspejlet. Når vandet så frøs til is, gjaldt det om at løbe med fuld fart hen imod et af hullerne i broen, sætte sig på hug, dukke hovedet og glide under broen i fuld fart over på den anden side.
Senere foregik det på skøjter. Skøjter var der ikke mange børn, der havde dengang. Da jeg var en 7-8 år fandt min far et par gamle rustne skøjter oppe på loftet. De var alt for store, og vi havde kun gummistøvler at spænde dem på. Da jeg blev 10 år fik jeg et par skistøvler og et par rigtige skøjter i fødselsdagsgave, så gik det meget bedre. Der var efterhånden også mange af de andre børn, som fik skøjter, og så kunne vi spille ishockey på et lavt plan, men vi morede os. På et tidspunkt kom der en ny lærer på Højskolen, Riis-Vestergård. Han skulle afløse lærer Kolding, og han boede nu i hans hus. Riis-Vestergård havde et par rigtige kunstskøjter, og han kunne udføre en masse kunstskøjte-tricks Det havde vi aldrig set før, og det tiltrak mange tilskuere.

Vi søskende havde stor tilknytning til Højskolen - når nu far var ansat her, og vi legede altid meget med de andre læreres børn - Det var Viggo og Pulle Balle (hvad hendes rigtige navn var, kan jeg ikke huske), Berit og Erik Haugård, Jens Toudal og RiisVestergårds to børn. Området omkring voldgravene var et herligt sted at mødes, og der var i rigtig mange år et par svaner - Jakob og Jensine, som holdt til i voldgravene. Det var meget spændende, når de begyndte at bygge rede ude på den lille ø, som lå lidt ude i sydvoldgraven. De fik som regel 4-5 svaneunger. Det var vi børn meget interesserede i, men vi skulle ikke komme for tæt på, for så kom Jakob efter os. Om foråret var der i voldgraven tusindvis af haletudser, som vi havde meget sjov med at fange og putte i et glas, som vi tog med hjem i vores "akvarium".

Voldgravene havde forbindelse med Hasseris Å gennem en lille grøft, som gik langs med Kærlighedsstien op til Morten Færch, som boede på den anden side af Nibevej i nr. 431. I huset ved siden af møllen i nr. 425 boede mølleren Andreas Larsen. Han var en meget flink og tålmodig mand, og vi måtte gerne lege i møllen. Det var et hus i to etager. I den ene ende løb Hasseris Å fra mølledammen ind under møllen og drev en turbine. Mølleren

Broen over voldgraven ved St. Restrup Højskole. Lærer Koldings hus ses i baggrunden . Fotografiet er fra 1940.

kunne så regulere vandstanden i dammen ved at lukke op og i - ved slusen. På den måde kunne han bestemme, når han ville bruge vandet til at drive turbinen, som lavede strøm til maskinerne i møllen - og til gårdene i Restrup. Vi var engang med til at fange rotter der, og dem var der mange af.
Fra øverste etage til den nederste etage var der en trætrappe med et glat gelænder i hver side. Når mølleren skulle fra øverste til nederste etage, gled han med hænderne på gelænderet uden at røre ved trappetrinene med fødderne. Det var vi meget benovede over og prøvede forgæves på at gøre det efter.

Møllen var et andelsselskab, som husmændene i Store Restrup havde oprettet. Her kunne de få malet deres korn til foder til dyrene. Der var også et maskineri, som kunne rense deres såsæd. Når husmændene kom kørende med deres hestevogne trukket af to nordbagger og medbringende en halv snes 100 kg kornsække, holdt de uden for møllen, og mølleren stod nu oppe i lugen på anden etage. Der havde han så heldigvis et hejseværk, som kunne hejse de tunge sække derop.

Ålborg-Nibe-Løgstør-rutebilerne, som var vores eneste transportmiddel, holdt også altid ved møllen. Mange gange havde rutebilchauf-

Restrup Friskoleelever i 1944
Øverst fra venstre: *Helge (jeg husker ikke hans efternavn), Gunnar Nielsen, Kaj Krogshave, Kaj Duus, Tage Svendsen, Inger Larsen, Jytte Pedersen og lærerinde Stinne Jensen.*
2. række fra oven*: Inger og Grethe Nielsen, Linda Hansen, Anne Margrethe Sørensen, Inger Krogh, Rita Krogshave, Inga Nielsen, Anne Dorthea Mølgård og Else Nielsen.*
3. række fra oven*: Jakob Sørensen, Jørgen Christensen, Lars Peter Mølgård, Helge Bødker, Hans Pedersen, Thomas Pedersen, Helge Jacobsen og Karl Jensen.*
Forrest fra venstre*: Bent Hansen, Bent Visse, Erna Nielsen, Karen Mølgård, Ingrid og Birgit Skovmand og Gunhild Sørensen.*

På arkivets hjemmeside lokalarkiv-sonderholm.dk kan du se en mere udførlig præsentation af eleverne.

føren pakker med, som han læssede af, hvorefter folk så kunne hente dem. Det kunne være fra slagteriudsalget i Nibe, fra Apoteket eller måske fra Brugsen i Sønderholm.

Elev i Restrup Friskole

Der var for langt til kommuneskolerne i henholdsvis Frejlev og Sønderholm. Derfor oprettede beboerne i Store Restrup en friskole, hvor vi gik i skole. Der var en "store klasse" og en "bette klasse". Der var kun èt klasselokale og èn lærer. De første år, vi gik i skole, underviste hr. og fru Kolding. Kolding var lærer på Højskolen. Det var ham, som underviste de store elever.

Ham nåede vi heldigvis aldrig at blive undervist af, for han var meget streng. Fru Kolding underviste "bette klasse", og hun var til gengæld meget sød, og vi var meget glade for hende. Undervisningen var nok ikke noget særligt. Efter nogle få år fik vi en ny lærerinde - en ugift lærerinde fra Mors, som hed Stinne, og så kom der andre boller på suppen. Hun var streng, men dygtig.

Der var tre årgange i hver klasse. Der var to rækker stole og borde i lokalet med en gang i midten. Pigerne sad i den ene side og drengene i den anden. Vi sad ved tomandsborde. Foran på bordet var der en rille til blyanterne og et hul i midten foroven til blækhuset. Vi skrev nemlig med pen og blæk, når vi skulle skrive ind. På et eller andet tidspunkt skete der nærmest en revolution på skriveområdet - kuglepennen blev opfundet! Jeg husker tydeligt, at vi fik én af far, som hed Renoys Flyers.

I "bette klasse" gik vi i skole fra klokken et til halv fire - seks dage om ugen. Der var to frikvarterer, hvor vi legede ude i skolegården. Vi havde mange lege: Kæde-tagfat, rundbold, langbold, To mand frem for en enke, gemmer, stikbold og Antonius.

Vi blev undervist i regning, dansk, bibelhistorie, danmarkshistorie og geografi. Pigerne blev undervist i håndarbejde, mens drengene gik til gymnastik. Vi startede hver morgen med at synge to danske sange og bede fadervor, og sommetider sang vi også mellem timerne.
Én gang om året blev vi af skolebestyrelsen afhørt i, hvad vi havde lært. Det var nu nærmest en festdag, hvor vi fik flødekarameller og saftevand af Stinnes forældre. I klassen var vi 10 drenge og 12 piger, og én gang om året var "bette og store klasse" på udflugt med hele skolen. Turene gik til Skalskoven, Skivum Krat, Tolne Skovpavillon, Zoologisk Have og Aalborg Tårnet. En sådan dag havde vi en ekstra fin madpakke med og en sodavand! Tænk, mor bestilte pålæg fra Nibe Slagteri, som vi hentede ved rutebilen!

Krigen kom også til St. Restrup

I 1940 startede krigen, men jeg kan ikke huske så meget fra de første år. En sjov ting, som jeg husker meget klart, viser hvor lidt vi børn forstod af voksensnak. Vi havde nemlig hørt i radioen, at de voksne snakkede om, at nu havde tyskerne sprunget Kilden i luften. Den tyggede vi lidt på, og så gik vi op på loftet og så ud af vinduet mod Aalborg: Vi ville se om "kildevandet" var sprunget op i luften.

Det var først, da tyskerne lukkede Højskolen og besatte den - for at bruge den som kaserne, at vi mærkede krigen Så vrimlede det også med tyskere alle vegne. Midt i skoven - ikke så langt fra vores hus, lavede de en kanonstilling. Den var altid bevogtet af mindst to mænd. Da det var midt i den strenge vinter, blev de somme tider inviteret indenfor, for at få lidt varm the. Den ene hed Josef og den anden hed Walther. De viste os billeder af deres familie hjemme i Tyskland. Der var

knaphed på fødevarer under krigen, men jeg kan huske, at de kunne skaffe nogle hønseæg, som de fik kogt hjemme hos os.
Når vi skulle i skole, skulle vi gå på vejen lige forbi Højskolen, hvor tyskerne gik og patruljerede med geværer. Det var vi lidt bange for, men de var flinke nok og gjorde os ingenting. Jeg kan huske nabodrengen på Nibevej 420 Bent Visse og jeg en dag ville drille tyskerne ved at rive i deres telefonkabler, da løb de efter os og råbte, men vi gemte os i Højskolens lade.

Vi klarede os på en eller anden måde - igennem krigen. Jeg kan ikke huske, at vi manglede hverken mad eller tøj, men i de første år i krigens forløb var der dog rationering på næsten alt. Ved købmand Krogh i Restrup skulle vi aflevere rationeringsmærker for at kunne købe bestemte varer.
Der var også mangel på benzin, så det kneb for vognmændene at holde vognparken kørende. Derfor var der nogle, som fik monteret en gasgenerator bag på bilen. (- jeg ved ikke, hvordan det virkede, men de skulle fyre i den). Her var det så, at vi børn kom lidt ind i billedet, for vi samlede grankogler i store sække, som vi solgte til vognmændene, der brugte dem til at tænde op i gasgeneratoren med.

Fyrbøder Berthelsen fyrer op med koks i gymnastiksalens kakkelovn.

Fritiden skulle gå med noget

På Friskolen blev der spillet dilettant, og der blev arrangeret sangaftener og diverse fester. Befolkningen i Store Restrup holdt også møder og juletræ m.m. De arrangementer foregik altid i Højskolens gymnastiksal, der var en stor selvstændig bygning. Lige nedenfor trappen til højre var der en kæmpe stor kakkelovn, som højskolens fyrbøder skulle fyre i, når der var noget i gymnastiksalen. Her var der en stor scene. Scenetæppet var et stort rødt tæppe, hvor min mor havde malet Troldkirken på. Højskolen, men i særdeleshed gymnastiksalen, var den tids kulturhus for Restrup og omegnens borgere.
Restrups beboere havde som sagt en dilettantforening, hvor de hver vinter opførte et eller to stykker, og det var et stort arbejde både at øve og at sy deres kostumer.
Det jeg husker bedst, som den største fest, var den store juletræsfest mellem jul og nytår. Her var hele Restrups befolkning samlet, og vi børn syntes, det var et kæmpe juletræ (leveret af skovejer Bernhard Jacobsen). Først skulle vi danse om juletræet, og bagefter kom den slåskamp, som vi børn havde set frem til. Juletræet skulle nemlig ud, så der blev plads til at danse, og børnene ville ikke af med juletræet, så de voksne hev i toppen, mens børnene holdt fast i den modsatte ende. Vi sluttede af med godteposer, dans og folkedans.

Her har far fotograferet St. Restrup Højskole fra ladens tag på den anden side af Restrup Kærvej.

På skolen var der udover de tre gartnere ansat en fyrbøder, en altmuligmand, tre mand i landbruget og derudover var der ansat en masse piger til madlavningen og husholdningen. En af folkene hed Jens (blev gift med Herdis Niss) han var også gymnastiklærer. Det var ham, som lærte mig at lave gymnastik. Inden jeg var ti år kunne jeg slå kraftspring, flikflak, lave fiskespring over bukken og gå på hænder. Jeg konkurrerede med Svend Haugård om at gå på hænder fra den ene ende af gymnastiksalen til den anden. Det var ham, som vandt, men jeg klarede at gå hele vejen.

Svend Haugård bliver ny forstander

Svend Haugård og Bergljot, med deres børn Erik, Berit og de to små.

Svend Haugård afløste Balle som forstander. Balle flyttede op på Restrup Skovvej i en ejendom, han havde købt. Han ville være landmand på sine gamle dage. På hjørnet af Skovvejen og landevejen havde Balle for mange år siden plantet sine egne frugttræer i en lille plantage, som han nu skulle til at have lidt glæde af.

Svend Haugård var gift med en sød kvinde fra Norge, Bergljot, og de havde børnene Berit og Erik. Han var meget international. Han var medlem af ”Aldrig mere krig”. Og han var initiativtager til atommarchen fra Roskilde til Rådhuspladsen. Han var også medlem af "Mellemfolkeligt Samvirke," og derfor var der altid mange udlændinge på højskolen.

Svend Haugård var en driftig mand, og der skete stor forandring, da han blev forstander. Bygningerne blev renoveret, og der blev lagt nyt tegltag på hovedbygningerne. Der blev etableret vandingsanlæg, så man kunne vande markerne med vand fra Hasseris Å. Han var også meget sporty, og der blev gået mange ture, hvor han selv gik forrest. Jeg husker en Sankts Hans aften, hvor der skulle være bål på pladsen over for Friskolen. Men først skulle vi gå en tur, og da vi kom forbi Færchs ishytte på Nibevej, hev han læderet op og købte en isbåd til os alle sammen!

Vi flytter i nyt hus på Nibevej

Far har fotograferet vores nye hus på Nibevej 424 i foråret 1949.

Efter de gode år i Gartnerhuset byggede Højskolen nu et stort nyt hus til vores familie. Det lå på Nibevej 424 og var i to etager med kælder. Det var bygget af røde mursten med tegltag, og her flyttede vi over i 1947. Huset lå på en stor grund - skråt over for Møllen ved siden af Møllehuset. Nu var mor færdig med at vaske ude i et koldt vaskerum, og her var der god plads til os alle.

Far arbejdede stadigvæk på skolen og eleverne var glade for hans undervisning. I hans

timer var der nemlig altid roligt. Han havde også stor betydning for husmændene, specielt de, der boede i Restrup. Han var dommer ved dyrskuet i Restrup, og var med til at starte 4H op. Han var også initiativtager til at starte en indkøbsforening. Husmændene havde brug for nye maskiner, men de havde ikke altid råd. Når de så var medlem af indkøbsforeningen, betalte de en lille sum penge, og på den måde kunne de garantere for hinanden, så de kunne låne pengene. Nogle maskiner købte de sammen og deltes om dem.
Landmændene havde dengang heste, køer og grise og nogle få høns til eget forbrug. Far fik dem til at interessere sig for stordrift af høns. Han optog en film, som hed "ÆGGET - for flere og bedre Æg". Filmen blev lavet sammen med husmandsforeningen og et ægpakkeri i Aalborg. Og i løbet at kort tid var nogle af husmændene startet op med hver et par hundrede høns.

Al den interesse for at udvikle hønseavl var skyld i, at husmandsforeningen tilbød far et jobskifte til en højere løn. Han skulle være fjerkræavls-konsulent for hele Aalborg Amt, og det indebar, at han skulle flytte nord for Limfjorden. Epoken i Store Restrup var nu dermed slut.
Men inden han forlod Restrup og husmændene, var han med til - sammen med husmandsforeningen at introducere en revolution inden for landbruget, nemlig den moderne landbrugsvogn - gummivognen med luft i dækkene. Den var til afløsning for den stive vogn på træhjul, og jeg kan huske, jeg var med far på Aalborg Dyrskue, hvor den blev præsenteret på husmandsforeningens stand. Senere fik vi gummivognen med hjem til Restrup, hvor landmændene kunne se den.

I gartnerlære

Far og mor købte en byggegrund på Lindholmsvej 51 i Nørresundby, hvor de fik bygget et hus. Far og mor og de tre små flyttede fra Restrup, Annegrethe og Gunhild var kommet ud og tjene. Jeg manglede et halvt år i skolen, men også konfirmationen ved Reerslev-præsten i Sønderholm kirke, så derfor blev jeg i Restrup et år længere.
Jeg havde i lang tid arbejdet i gartneriet efter skoletid. Kristian Larsen og de øvrige mænd på Højskolen boede i det, man kaldte Forvalterboligen. Kristian var leder af gartneriet, og han var stærkere end de fleste, og han var også stærkt medvirkende til, at jeg fik interesse for gartnerfaget. Far og Svend Haugård fik det arrangeret sådan, at jeg kom i lære som gartner, og det blev et fag jeg med glæde har bestridt hele mit liv. Min barndomstid i Restrup ser jeg derfor tilbage på med stor tilfredshed, og hermed slutter jeg min beretning til Bjergposten.

Jakob Sørensen, Vodskov

St. Restrup Andelsmølle, Mejeri og Møllehus. Vinteren 1940-41.

Jakob og Lilly Sørensen på besøg i Arkivet.

Karen Margrethe fortæller om sin ungdomstid på Restrup Enge

Jeg har i min barndom boet flere steder. Som regel skyldtes det, at vi skulle flytte i nærheden af, hvor far skulle arbejde, men vi flyttede også efter, hvor huslejen passede til vores indtægter.

Mine forældre var Botilde Kathrine Frederikke Jensen og Christian Jensen. De kom fra henholdsvis Birkelse og Øster Svenstrup i Vendsysssel, og deres forældre havde udset de unge en lille ejendom ude på Nældevej i Restrup. Jeg husker ikke, hvor ejendommen helt præcis lå, men mor fortalte os tit, hvor uheldige hun og far var som nygifte. For nogle dage efter at de var flyttet derud – på selvejuleaften – væltede de fleste af udbygningerne på ejendommen, og alt var naturligvis et stort kaos.

Jeg er født i 1925 og er den ældste af en flok på 7 børn – mine søskende er Betty, Poul, Egon, Frede og Anny. Min søster Betty blev senere gift med Ejler Rytter fra Sønderholm, og de andre søskende bor i dag i Aalborg. Det eneste jeg husker ude fra Nældevej, er at min lillesøster Betty som 4 årig - kom til at tage en slurk petroleum. Det skete der heldigvis ikke noget ved, men alle blev meget forskrækkede.

Vi flyttede ind til Thorvaldsens vej i Hasseris, da jeg var 6-7 år gammel. Her boede vi i nærheden af Ejnar Packness` have. Vi søskende har mange minder fra det flotte område, der lå der, hvor plejehjemmet Hasseris Have senere blev bygget. Ejnar Parckness var en berømt og fin arkitekt, men vi så ham nu aldrig. Jeg gik i Gl. Hasseris skole, og her husker jeg specielt en dreng, som boede ude på Engene. Han havde 14 søskende og boede på en lille ejendom derude. Vi havde altid lidt ondt af ham, for hver gang, når sommeren nærmede sig, skulle han ud på Egholm for at passe dyr. Her skulle han så blive på øen indtil dyrene var fodret op. Så det kunne være langt hen på efteråret, før han igen kunne følge skolen. Det var ikke så sært, at han havde det svært med den svære eksamen, som vi altid skulle bestå i april måned, men jeg håber nu alligevel, det er gået ham godt.

"Strandgården" på Nørholmsvej 172.
Luftfotoet er fra sommeren 1954, og bag på billedet står der: "Chr. Jensen og hustru og Laurits Sørensen."

Nu flyttede vi på landet igen. Det var til ”Strandgården” som var en lille to-længet ejendom, der lå helt ud til fjorden. Der ligger en langt større gård ved siden af, som også blev kaldt for ”Strandgården”, men den var ejet at firmaet ”Norden”, som lå inde i Mølholm. Postbuddet og andre kunne godt forveksle de to adresser, men det gav nu aldrig nogle problemer, for alle kendte jo hinanden dengang.

Mor og far sad til leje hos gårdejer Laurits Sørensen fra Sofiendalsvej. Han ejede også vores ejendom og markerne derude, og han var også slagtermester med egen forretning inde på Algade. I dag ligger tøjforretningen ”Hennes & Mauritz” i øvrigt på adressen.

Ude på "Strandgården" kan jeg huske den gamle lergrav, hvor Laurits Sørensen havde sat et par svaner i. Han syntes, det var et pænt syn, men hver gang han kom ud på gården, nappede svanerne efter både ham og far. Laurits Sørensen havde nemlig den vane - altid at tage fat i hovederne af dem og snurre dem rundt. Så blev svanerne helt rundtossede og kunne ikke løbe efter dem. Det var slagtermesteren fint tilfreds med, men det gik nu nok ikke i dag, hvor man er meget bedre i mod dyr.

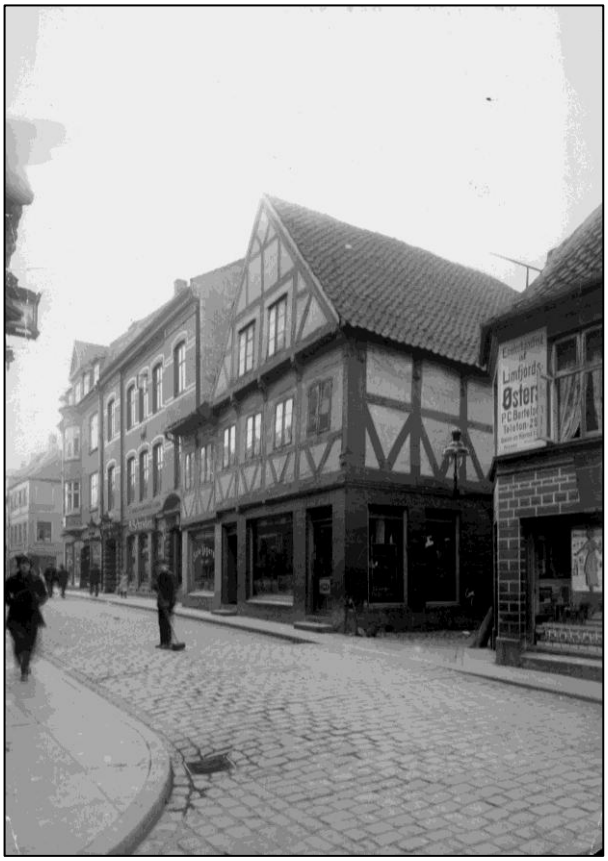

På billedet fra 1919 ses bygningen Algade 15-23 i Aalborg og Laurits Sørensens slagterbutik var i nr.19.
Fotografiet er venligst udlånt af Aalborg Stadsarkiv.

Vi havde ingen vand derude på Engen. Tjålen – det vil sige brønden – var salt, og alt det vand, vi skulle bruge i husholdningen, måtte mor hente i den grøft, der løb langs med indkørslen. Selv når Laurits Sørensen havde sat nogle ungkreaturer (en 6-8 stykker) ud på marken, måtte mor sørge for vand til dem også.

Far arbejdede jo, og han cyklede hver dag ind til Norden i Mølholm. Det var først som cementarbejder, men senere blev firmaet omdannet til et jernkonsortium, og da arbejdede han også derude. Jeg ved faktisk ikke, hvad han direkte lavede, men jeg ved, at han og mine brødre i fritiden var fantastisk gode til at glibe ål ude i fjorden. Her måtte de stå to mand med et skaft – en glibe – i mellem sig, og så blev der ellers fanget ål, og senere serveret ål i lange baner.

Der var nu engang, hvor vi var knap så begejstrede. For en dag, da de glibede ål, blev der pludselig så tåget, at de ikke kunne finde hjem igen. De var næsten nået til Egholm, før de fik hjælp, og det kunne være gået helt galt, men det gjorde det heldigvis ikke.

Da jeg var ung ude på Restrup Enge, husker jeg naturligvis Alma Davidsen, og hendes sønner, som dannede vognmandsfirmaet Brødrene Davidsen. Vi var også en del unge, som holdt til ude ved ishytten på Nørholmsvej. Der var ingen drikkeri, men vi sad bare og sang og snakkede - og havde det sjovt.

En af de unge var Johannes fra Frejlev. Han var bror til Johanne Larsen, som var dameskrædder på Bellinisvej i Frejlev. Hun var ikke gift, men boede hos sin mor, og hos hende gik jeg til undervisning i kjolesyning. Det var der mange piger, der gjorde, og vi havde det rigtig rart.

Kjolesyerske Johanne Larsen fra Frejlev.

Et motiv fra den populære kogebog "Køkkenbog for unge piger" 1944.

Jeg havde en veninde, der hed Oda. Hun var datter af "Kroer Harald", og hun og jeg cyklede tit turen rundt om Restrup Skov, til Restrup, Frejlev, Drastrup og videre ud til Restrup Enge. Vi flimrede med at finde en fyr til Oda, men vi fandt ham vist aldrig.

To gange om ugen gik vi til madlavningskursus på Nørholm skole. Den kogebog, vi fik hed ”Køkkenbog for unge piger”, og den har jeg stadigvæk- selvom den er både slidt og grim. Men den har været med til at holde kunsten ved lige - med både at partere gris, sylte, bage, koge og stege, og meget af det har min senere familie med mand og to børn, haft glæde af.

Når der var runde fødselsdage, bryllupper og andre anledninger til at samles ude på Engene, så foregik det altid i Restrup Enges Forsamlingshus. Vi kaldte det altid for ”Kalhuset”, og jeg ved knap nok hvorfor. Men jeg er imponeret over, at det har rundet dets 100 års jubilæum, for det er der vist ikke så mange forsamlingshuse, der har.

Karen Margrethe og Oskar Jensen - 1945

En dag kom der en ung mand forbi. Han hed Oskar Jensen, og han var karl ude ved Laurits Sørensen. Oskar kom fra Sønderskov nord for Hjørring, og han var af en søskendeflok på 14, hvoraf de 13 var drenge! Vi fik et godt øje til hinanden, og vi blev gift i 1945. Fra samme år husker jeg naturligvis, da krigen sluttede. Vi var den aften – den 4. maj – ude på "Strandgården", og pludselig hører vi min mor sige:” Der er sket noget!” og så fortsatte hun: ”Se, der er lys over hele Aalborg!” og det var helt tydeligt at se, hvordan lysskæret igen var kommet over byen. Og den aften, var det meget flottere end nogensinde før.

Oskar var landmand, og han og jeg fik snart en fodermesterstilling ude på den sidste gård i Drastrup - på højre hånd, når man kører mod Frejlev (Nibevej 146). Gårdejeren hed Poul Klitgård, og han var ikke gift. Hans mor boede stadigvæk på gården, og jeg husker, at hun hver morgen soppede tørre rugbrødstern i varm mælk. Morgenmaden stod så klar, når folkene kom ind fra staldene, men nu var brødternene i mellemtiden blevet udblødte og triste, og det var ikke noget, jeg satte så voldsom stor pris på. Vi havde ikke pladsen så længe.

Oskar og jeg fik et godt liv med vore børn og den efterhånden store familie. For vi fik heldigvis mulighed for at bygge en dejlig villa på en grund, som slagtermester Laurits Sørensen ejede og tidligere drev som landbrugsareal.

Jeg er nu alene, og nyder stadigvæk min tilværelse i villakvarteret på Birkeallè i Skalborg, nu blot som tipoldemor og aktiv pensionist. Men jeg er aldrig særlig langt fra minderne ude fra Engene.

Karen Margrethe Jensen, Skalborg.

Carlo Madsen og udstykningerne i Sønderholm i årene 1964 – 1975

For at forstå et menneskes liv og gerninger er det godt at kende dette menneskes opvækst.

Ejendomsmægler og entreprenør Carlo Madsen.

Min far, Carlo Elvinus Madsen, blev født i Gudumholm i 1920 i et helt almindeligt hjem. Hans far var murer og hans mor hjemmegående, som de fleste kvinder dengang. Da min far var ca. 10 år, blev hans far syg af tuberkulose og døde efter et langt sygdomsforløb. Dette ændrede radikalt tilværelsen for familien til et meget fattigt liv, og min far måtte ud at tjene ved landbruget og derfor flytte hjemmefra. Der var heller ikke senere råd til uddannelse.

Alt dette gjorde, at min far, da han blev voksen, engagerede sig i samfundet. Han ønskede bedre kår for dem, som ikke havde så meget, ligesom han vel også ønskede at vise omverdenen, at han kunne klare sig godt trods sin opvækst. Han blev naturligt nok, med den baggrund, et aktivt medlem af Socialdemokratiet.

Mor og far, Lisbeth og Carlo Madsen ved deres sølvbryllup i 1967.

Vores hjem på Rimmen på Nyrupvej 84, hvor Sønderholm ses i baggrunden. Fotografiet er fra 1950érne.

Min far blev gift med min mor, Elisabeth (Lisbeth) i 1942 og de fik 3 piger. De to ældste, Jette og Karen, blev født i Nr. Kongerslev i hhv. 1943 og 1945, herefter boede familien nogle år i København. I 1951 købte de et hus nær Sønderholm, den gamle smedje på Rimmen, hvor jeg, Ketty, er født. Det var et godt lille samfund.

Min far arbejdede bl.a. i mosen, hos bønderne, skovlede sne, gravede grøfter og hvad der ellers bød sig af arbejde, senere fik han fast arbejde hos asfaltfirmaet Dammann.

Men på Rimmen læste han samtidig til ejendomsmægler, og han fik embedseksamen som examineret ejendomsmægler først i halvtredserne. Arbejdet som ejendomsmægler gav lidt ekstra i indtægt, og i 1958 købte min far og Agner Jensen hver sit stykke jord, beliggende Vestervej 4 og 6 i Sønderholm af gårdejer Magnus Rytter, Tjelevej 3A. De byggede to næsten ens huse. Vi flyttede ind i nr. 6 i 1959, inden jeg skulle begynde i skole til april. Det var en helt ny verden – et hus med rindende vand og indlagt varme og med veninder lige om hjørnet. Agner Jensen og hans familie var gode naboer, Agner bor stadig i nr. 4.

En ny bydel i Sønderholm. Vi boede på Vestervej 6, Lilly og Agner Jensen ved siden af i nr. 4, og Edmund Christensens hus på Vestervej 9 ses overfor. Fotografiet er fra midt i 1960érne.

Som mægler blev det i længden nødvendigt for min far at anskaffe bil, og for at have råd til det lejede han den, weekend og aften, ud til andre

I begyndelsen af tresserne blev min far autoriseret kloakmester, startede som entreprenør og indledte sin periode med udstykninger i Sønderholm og senere Frejlev. Det lå ham meget på sinde, at byggegrundene ikke måtte være for dyre. Det skulle være sådan, at folk med almindelig indkomst kunne bygge deres egen bolig, og det glædede ham at se, at hans livsværk udfoldede sig.

Foruden arbejdet med udstykningerne i Sønderholm og Frejlev drev min far entreprenørvirksomhed med kloak- og vejarbejde ved andre udstykninger end sine egne, f.eks. i Dall, Drastrup, Vegger og Nibe.

Samtidig med, at min far var aktiv på arbejdsmarkedet og i erhvervslivet, var han meget politisk aktiv. Han var som sagt meget engageret i samfundet.

I 1958 blev han medlem af Sønderholm Sogneråd/Sønderholm-Frejlev Kommune. Her var han medlem i årene 1958-1970.

Ved den store landsdækkende kommunesammenlægning i 1970 blev han, med hjælp fra andre i partiet, især Agner Jensen, Sønderholm og Folmer Gravesen, Frejlev, valgt til Aalborg Byråd. Han fik ved valget stor opbakning fra lokalbefolkningen også fra beboere, der ikke partipolitisk var enige med ham. Han blev genvalgt i 1974, men udtrådte i 1976 pga. arbejdspres i sin private entreprenørvirksomhed.

I flere perioder fra 1978 var min far formand for ligningskommissionen i Aalborg Kommune.

I sit arbejde for samfundet gjorde han en stor indsats, og han hjalp rigtig mange mennesker, både socialt for den enkelte og udviklingsmæssigt for lokalsamfundene. Han var f.eks. også med til starte Sønderholm Borgerforening. Jeg ved ligeledes, at han ikke stod tilbage for at kautionere for nogle mennesker, han gerne ville hjælpe. Og for nylig fik jeg at vide, at han havde lånt en god vens søn penge til udbetaling på et hus, og den rente vedkommende skulle erlægge var en kop kaffe. Det var sådan, han var.

Min far var et meget udadvendt og aktivt menneske, men hjemme fik han stor støtte af min mor. Hun hjalp ham, bakkede ham altid op og bebrejdede ham aldrig, hvis noget gik skævt. De var begge meget gæstfrie, og jeg husker mange mennesker, der kom i vores hjem i forskellig anledning.

Mine forældre flyttede fra Sønderholm i 1980. De boede flere steder - de sidste fælles år i Vendsyssel, hvor min mor stammede fra, hun døde i 1995. Herefter flyttede min far til Nibe, hvor han boede til sin død i 2006.

Mens jeg har skrevet denne artikel, har der været mange ting, jeg gerne ville have spurgt min far om. Men faktum er, at jeg er meget stolt af det mod og engagement, han havde til at hjælpe og til at udvikle samfundet i Sønderholm og omegn.

Udstykningen

Ved fars arbejde med udstykningerne i Sønderholm var det Niels Randers fra Nibe, der var landinspektør. Han har også udarbejdet det følgende kort på næste side - med parcellerne og oplysning om årstal m.v., og jeg skylder ham stor tak for at have hjulpet med dette:

Byggeriet af huset på Skakvejen 11 er godt i gang, og min søster Karen, vores fætter og tante, far, mor og jeg kikker forbi en dag i 1966.

Vejnavne

Skakvejen har navn efter en markvej, der gik på skrå/skak på arealet i den første udstykning fra Nibevej til Vestervej. De øvrige veje er fortrinsvis navngivet efter inspiration fra St. St. Blichers: ”En Landsbydegns Dagbog."

Udstykningen 1964-75

1964:

Det første areal købte min far af gårdejer Otto Bentsen, vores nabo, der naturligt nok satte som betingelse, at han ville have lov at vælge først af byggegrundene, Han valgte Niels Bugges Vej 2, så han kunne se ”hjem” (Staungaarden). Der blev udstykket i alt 25 byggegrunde.

Det var spændende at følge udstykningen og de nye bebyggelser. Tit gik jeg en tidlig morgen en tur rundt i de ufærdige huse for at se hvor langt, håndværkerne var kommet, og for at fornemme atmosfæren i husene.

1964:

Det næste areal købte min far af gårdejer Erik Abildgaard, Vestervej 14. Der blev udstykket 19 byggegrunde. En af disse, Skakvejen 11, beholdt mine forældre og byggede hus der. Vi flyttede ind i det i 1966.

1965:

Yderligere 7 parceller fra Erik Abildgaards ejendom.

1966:
Den største udstykning blev på 65 byggegrunde på arealet fra Skakvejen og op til Sønderholm skole, denne gang igen fra Otto Bentsens ejendom.

Mens flere af de tidligere parceller blev opkøbt af mennesker, vi kendte, kom der ved denne udstykning mange nye beboere til Sønderholm. Mine forældre byggede endvidere ca. 8 huse med salg for øje på parceller i denne udstykning. De havde mange gode og spændende timer med at tegne og indrette husene. Jeg var med til rengøring af husene efter færdiggørelsen og tjente lidt lommepenge ved det.

1968:
Henholdsvis 4 og 10 parceller fra Erik Abildgaards ejendom.

1974:
Mine forældre købte Margrethe Larsens gård på Vestervej 26A i 1972. De byggede nyt stuehus og flyttede derhen. Min far udstykkede 9 byggegrunde, Gråkærvej - på arealet nær ejendommen.

1975:
Den sidste udstykning var 54 parceller, Morten .

Vinges Vej - på Erik Abildgaards mark mellem Vestervej og skolen.

Jeg vil ikke undlade at nævne, at min far havde et godt samarbejde med landinspektør Niels Randers fra Nibe samt med de lokale håndværksmestre i Sønderholm, først og fremmest murermester Jens H. Christensen, som han var i partnerskab med i forbindelse med udstykninger af flere hundrede byggegrunde i Frejlev. Og jeg vil til slut tillade mig at sige, at min far var en god arbejdsgiver.

Huset på Vestervej 6 i Sønderholm i ca. 1960

Skakvejen 11 i Sønderholm . Bag dette ses et hus på Vistivej. Fotografiet er fra 1968.

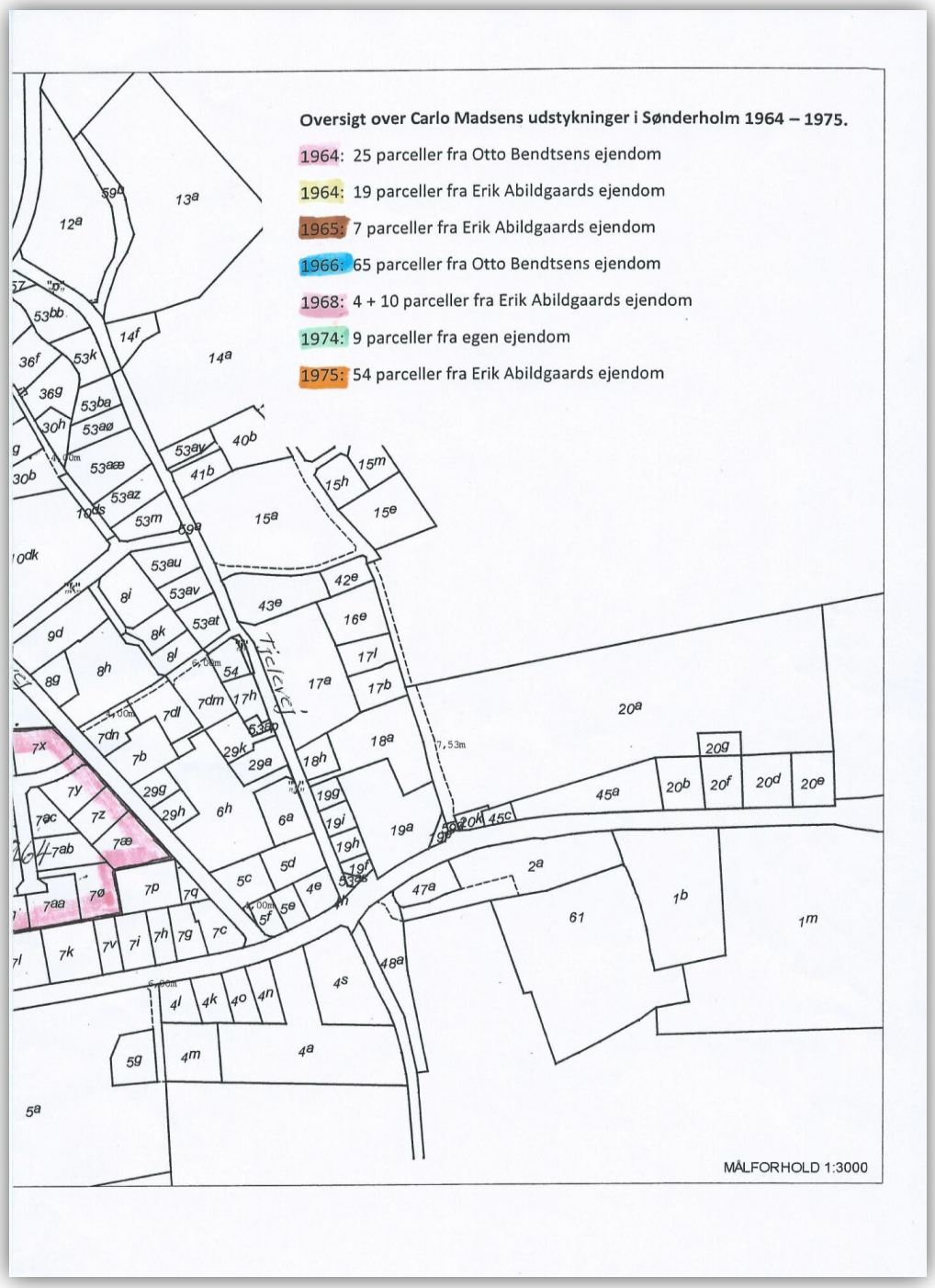

Landinspektør Niels Randers fra Nibe har udarbejdet kortet, og han har i sine arkiver fundet de præcise parceller og årstal for Carlo Madsens udstykninger i Sønderholm by.

"Magrethesminde" på Vestervej 26 A i Sønderholm.

Mine forældre på deres lidt ældre dage.

Det var lidt af historien om min far og udstykningen i Sønderholm.

September 2015 / Ketty Eva Østergaard Madsen, Nibe

Monumentet på Frejlev kirkegård

Der står et stort og markant kunstværk på den nye del af Frejlev kirkegård, og det har navnet "Opstandelsen". Det er den kendte kunstner Per Kirkeby, der har lavet monumentet, og Henning Sølver Pedersen fortæller her historien, der ligger bag.

Vi var et nyt menighedsråd i 1992, og vi havde en travl tid foran os. Vi lavede derfor en tre-trins-plan for restaureringen af Frejlev kirke: a) En ny farvesætning indvendig og to nye glasmalerier i de små vinduer mod nord, b) et nyt kor, og c) en udvendig restaurering af kirkens granit, hvor man tidligere havde brugt teglsten til at lappe med. I den omfattende restaureringsplan havde vi også et ønske om en omfugning af granitten, to nye kirkeklokker, samt en belysning af kirken udefra.

Valget af kunstneren til den indvendige restaurering af kirken faldt på Per Kirkeby. De dejlige farver i hans malerier tiltalte os meget, og det eneste krav, vi havde til ham var, at når man trådte ind i kirken, skulle man blive glad og i godt humør - takket være nogle lyse og venlige farver. Desuden skulle de to glasmalerier mod nord være en del af det samlede indtryk.

Da Per besøgte Frejlev kirke for første gang, var han naturligvis spændt på den store opgave, men da han så, hvor oprindelig og smuk den gamle romanske kirke var, sagde han ja til opgaven, og han fik nu i løbet af de næste - hele seks år - et spændende og lærerigt forløb

i Frejlev. For det viste sig nemlig, at da Per hørte, at vi også kunne tænke os en ændring af koret, spurgte han, om han måtte lave et forslag til dets udformning - og det blev vi enige om, var en god idé.

Og her er det så, at monumentet på det senere nyanlagte kirkegårdsareal, kommer ind i billedet, men da det er en længere historie, må den fortælles her i sin helhed:

Pers forslag til et nyt kor bestod i at bygge en to en halv meter høj væg, og den skulle stå en meter fra østgavlen, således at præsternes ønske om at kunne klæde sig om bag ved væggen, blev tilgodeset. Alterbagvæggen skulle samtidig være et alterbillede, der forestillede Golgata - og med krucifikset, som dengang hang over korbuen, ville det give en spændende tredimensionel virkning - sammen med et nyt alter og et helt nyt knæfald.

Per Kirkeby foreslog at lave hele væggen i sortpatineret bronze, men det var et parti, som man imidlertid ikke var enige om i byen. Så da der var valg til menighedsrådet i 1996, stemte 43 % af menigheden, og vi tabte med 8 stemmer. I det nye råd blev vi dog enige om at gemme koret og gå videre til den udvendige del af restaureringen.

Efter et halvt år tog provst Jørgen Juul fra Gudumholm, formand Kjeld Andersen fra Frejlev og jeg som næstformand imidlertid over til Per Kirkeby. Vi sagde til ham: "Glem alt om det gamle projekt. Lav et nyt alter - men nu i gyldenpatineret bronze." Og det er så det alter, vi har i dag, og den store væg af Golgata fik vi ikke. Vi foreslog ham derimod at lave et andet monument af væggen, som kunne står udenfor. Og således blev den sortpatinerede bronzevæg, med opstandelsen på den ene side og den nøgne klippe på den anden side, hermed en realitet. Selve støbningen i bronze skulle foregå i Düsseldorf i Tyskland, for det var altid her, at Per fik sine arbejder støbt, og nu kunne både de gyldne og de sortpatinerede værker gøres færdige.

Det var naturligvis en stor dag, den 5. september i 1999, da kirkens alter og kor blev indviet og monumentet blev vist frem. Frejlev kirke var blevet en større kirke for tårnrummet var åbnet, og i selve tårnet hang de nye kirkeklokker, som nu var blevet tilknyttet en automatisk ringning. Der blev også senere syet nye messehagler, som er tegnet af Per Kirkeby, og hver eneste aften er kirken oplyst, så den kan ses langt omkring.

Monumentet "Opstandelsen" på Frejlev kirkegård er skabt af kunstneren Per Kirkeby i 1999.

I 1999 var Dronning Margrethe også interesseret i at se den nyrestaurerede kirke, og hun anmeldte derfor et privat besøg. Hun var på de her kanter på officielt besøg i Års, hvor Per Kirkeby havde tegnet deres nye museum i byen, og i over to timer gik hun og Per og snakkede, og hun blev grundigt vist rundt. Vi andre var knapt så interessante, men det var nu alligevel en helt speciel dag.

Hvad angår selve monumentet, så ringede Per for nogle år siden - og spurgte om han måtte låne det! Nu er det jo et meget stort og tungt monument, så jeg kunne i min vildeste fantasi ikke tro ham. Men han fortalte, at man i Düsseldorf ved en fejl havde kasseret støbeformen, og nu ville han gerne have lavet skulpturen igen - til ham selv. Forklaringen var, at der på Louisiana Kunstmuseum i Nordsjælland skulle være en udstilling af nogle af hans værker, og her ønskede han, at en kopi Frejlev kirkes monument skulle stå ved hovedindgangen til museet.

Den dag, bronzemonumentet skulle hentes, var jeg selvfølgelig nysgerrig på, hvordan det foregik, så jeg kørte fra vores nuværende bopæl i Nibe til Frejlev. Her holdt en stor kran parkeret udenfor kirkediget, og en håndværker havde skåret en stor plade af selve kunstværket! Det undrede jeg mig noget over, men bronzestøtten skulle naturligvis skrues fri fra cementsoklen, og det var den eneste måde, det kunne gøres på. Jeg blev forsikret om, at det ikke ville kunne ses, når værket kom tilbage igen. Og ganske rigtigt. Otte dage senere blev den transporteret hertil fra Tyskland, og "Opstandelsen" blev sat på plads, og ingen kunne se, at den igen havde været på en længere rejse.

Henning Sølver Pedersen, Nibe.

På Arkivet findes de videofilm,
som Henning Sølver Pedersen har
optaget under ombygningen af Frejlev Kirke.

Sognepræst Jørn Skøtt Andersen skrev

På Frejlev kirkegård står der en fascinerende skulptur af Per Kirkeby. Den står som et naturligt centrum på den nye afdeling af kirkegården, og den står der på samme selvfølgelige måde, som selve kirkebygningen står på den gamle afdeling; ja skulpturen er at forstå som " et kraftfuldt ekko af kirkebygningen", som kunstneren selv har udtrykt det. Den står der, tung og vægtig, som det naturligste af alt, og peger ligesom kirkebygningen tilbage på det mysterium, der i sin tid grundlagde kristendommen, nemlig opstandelsen. Skulpturen forstiller en gold bjergside. Midt på bjergsiden ser man en lille hule - egentlig meget vagt markeret - og så en masse klippeblokke og træstammer, der vælter ud fra hulen og ned over bjergsiden. Og man aner det jo nok og omgivelserne leder jo én på vej.

"Opstandelsen."

Men der er jo for meget. Alt for mange klippeblokke og træstammer, der formeligt vælter ned over bjergsiden; urimelig meget i forhold til den lille hule. Der er ikke bare tale om, at en enkelt klippeblok er væltet fra gravens indgang, der er tale om mere endnu; meget mere. Så meget, at vi måske passende kunne spørge: Hvordan så lidt kan blive til så meget; så mange kirker og kirkegårde, så mange gudstjenester, så mange ord og bøger, så mange kulturelle udtryk og aftryk i alverdens riger og lande, og - ikke mindst - så mange mennesker med en tro på noget, som ingen kommer til at vide med sikkerhed, men som alligevel har grundlagt et håb om, at der er mere at sige om vores tilværelse end hvad forstanden har at tilbyde.

Uddraget er fra Sønderholm-Frejlev sogns kirkeblad i 2011.

Min far - Gartner-Holger

Jeg spurgte en dag min mor, om vi skulle køre en tur til Djursland og se om vi kunne finde det hus min far var født i. Min mor der nu er 88 år, var med på ideen, selv om hun ikke husker ret meget om Kolindsund, hvor min far var fra.

Jeg kan huske, at jeg som ca. 10-årig var med mine forældre nede ved huset. Jeg kan huske, at der var en stor kanal overfor, min far har fortalt mig at de legede meget ved kanalen, så efter nogen søgning fandt vi Dæmningen (som vejen hedder), huset og kanalen som hedder Nordkanalen. Der er Nordkanal, Midterkanal og Sydkanal efter den store afvanding for over 100 år siden.

Min far som døde den 30. april 2011, 102 år gammel, var en udadvendt, sjov og festlig mand, altid klar til fest og farver. Jeg vil her prøve at beskrive hans liv og levned så godt jeg kan.

Min far blev født d. 30.12. 1908 som nr. 11 ud af en søskendeflok på 13 børn. Hans mor døde i barselsseng i 1911 - 40 år gammel. Nu skulle de store børn passe de mindste børn. På et tidspunkt havde de også en husbestyrerinde, eftersom de store børn flyttede hjemmefra.

Min fars far, der arbejdede ved kanalerne med afvandingen, døde i 1937 - 74 år gammel. Som ung flyttede min far, Holger Jensen til Odense, hvor han kom i lære som gartner ved frøfirmaet "Dæhnfeldt". Han boede i øvrigt ikke ret langt fra H.C. Andersens hus.

Efter endt læretid ville min far og en anden udlært ud og se sig omkring. De pakkede hver deres cykel med et lille telt på bagagebæreren og cyklede op gennem Jylland, hvor de arbejdede med haver forskellige steder i kortere eller længere tid. Til sidst endte de ude på Gundorfslund - nær ved Aalborg, hvor de slog deres telt op. Det var bare en stor græsmark dengang. Det har været omkring 1940. Jeg ved ikke hvor kammeraten blev af, men far fik arbejde med at plante en del af Nørholm Skov. Han fik så et værelse på Nørholmsvej (der hvor Karsten Mortensen bor i dag - på Nørholmsvej 291).

Han skulle også spise der, men en dag så han, at konens næse dryppede ned i gryden, så flyttede far. Han fik så et værelse længere inde på Nørholmsvej 263, hos Niels Krabsen. Det var bedre, for de havde jo også en datter, Olga, som han blev gift med i 1942. Men inden da var min mor på højskole i Skive, og cyklen blev stadig brugt, for far cyklede til Skive mange gange. Mine forældre har også cyklet til Odense flere gange. Både på tandem og almindelig cykel med mange punkteringer undervejs. Det var jo under krigen.

Olga og Holger som unge. Olga er 17 år

Der blev udstykket ca. 3 tdr. land jord fra mine bedsteforældres - Anna og Niels Krabsens ejendom - hvor mine forældre byggede hus i 1942 og efterhånden også flere drivhuse. Men inden da dyrkede min far og mor tobaksplanter, det var jo stadig under krigen. Jeg har fået fortalt, at far gemte en politibetjent fra Aalborg oppe på mine bedsteforældres høloft. Det skulle det hedde sig, at betjenten, som jo ikke kunne sidde deroppe hele tiden, var medhjælp i gartneriet. En dag tyskerne kom kørende ned gennem gartneriet, gemte han sig mellem de store tobaksblade. De opdagede heldigvis ikke noget, for så havde de nok taget både min far og ham med.

Min far og mor får 3 børn, min storesøster Solveig fra 1942, og mig Bodil fra 1943, og min lillebror Ove fra 1945. Vi børn skulle selvfølgelig hjælpe til i gartneriet, men vi fik også

penge for det, 25 øre i timen. Vi plukkede jordbær, tog kartofler op o.s.v. Og i drivhusene havde vi mange forskellige blomster, som blev solgt på GASA auktionen i Aalborg. Min far var en dygtig gartner, så vi fik gode priser.

Olgas hjem – Anna og Niels Krabsen, Nørholmsvej 263 – til højre skimtes gartneriet "Engly" på Nørholmsvej 265.

Far og mor har også stået på torvet i mange år. Først på Budolfi Plads og senere i Ågade, hvor de havde en stor kundekreds. Jeg husker, at når far skulle levere en stor sæk kartofler, der skulle op på loftet i en ejendom på 4. sal (der var nok 50 kg deri), der gik jeg bagefter og skubbede på sækken, som far havde på nakken. Der var megen slid og slæb dengang. Men der var også tid til fest og farver, som jeg omtalte før.

Der kom rigtig mange unge mennesker i vores hjem. Og i ca. 1955 lavede far dansegulv til os inde mellem træerne. Vi havde en eller anden form for musik, radio eller der kom også somme tider en og spillede harmonika. Så dansede vi og havde det sjovt.

Far havde en lille rød lastbil, som tit blev fyldt op med unge mennesker, og så kørte vi til Blokhus og badede, og mor havde som altid sørget for proviant til alle.

Selv om vi børn flyttede hjemmefra var far og mor stadig fest-mennesker. Også i gartnerforeningen, hvor de festede og rejste meget.

Min bror købte gartneriet i 1975, det blev så nedlagt, og mine forældre flyttede til Gl. Hasseris i et hus med have til - Skræddergyden 12, men der gik ikke lang tid, så var det ikke udfordring nok til dem. De åbnede "Blomsterboden" i Niels Ebbesensgade i 1976, hvor mange af deres gamle kunder fra torvet og gartneriet "Engly" fandt vej forbi. Men de længtes tilbage til Engene.

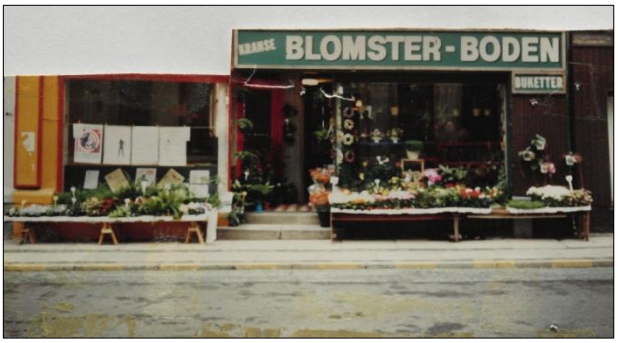

"Blomsterboden " i Niels Ebbesensgade, Aalborg i 1976.

Så en dag sagde min bror til dem, at de skulle tage at køre ud og kigge på Ruth og Poul Knudsens hus i Nørholm Skov, som var til salg. Det var lige noget for dem. De fik huset i Gl. Hasseris solgt til min datter Lene og flyttede til Nørholm Skov i 1981. Et dejligt sted, hvor der før har været campingplads, så der var en stor grund.

Efter nogle år afhændede de "Blomsterboden" men fortsatte selvfølgelig med kranse, blomster o.s.v. fra huset i skoven. Der var far efterhånden blevet over 80 år, men den gamle gartner kunne da stadig - sammen med min mor - plante flere hundrede juletræer på grunden, som lige meget hvilken vinkel man så dem fra, stod i snorlige rækker. Ja, en dygtig gartner, det var han. Og feste, det kunne han også stadigvæk. Jeg husker til deres diamantbryllup med stort telt i haven, hvor vi dansede den halve nat, min far var god til at danse og han dansede altid med alle damerne til festerne.

Jeg købte huset af mine forældre i 2005, da var far efterhånden blevet 97 år. De syntes det kneb med at holde det hele. Far og mor flyttede til Frejlev i en ældrebolig, men kom tit ud til mig i skoven. Far kørte da stadig bil. Iøvrigt har han aldrig fået en bøde, eller kørt galt i de ca. 80 år han havde kørekørt. Fars 100 års fødselsdag blev holdt på "Kastaniegården" i Frejlev, hvor der var fyldt til bristepunktet af deres mange venner, bekendte og familie.

Det var et lille udpluk af min fars virksomme liv i over 100 år.

Med venlig hilsen
Bodil Andersen
Nørholm Skov

Familien Gartner-Holger Jensen ved fotografen i 1948.

Olga i tobaksplanterne i 1943.

Holger og Olga Jensen til fest i 2009.

Heftig og begejstret

Jeg var på anbefaling inde og se en norsk film om en flok fortrinsvis ældre mænd i fiskerbyen Berlevåg, som var medlemmer af et rent herrekor med et fantastisk fællesskab. De blev portrætteret såvel individuelt som kormæssigt i den flotte barske natur i det høje nord, hvor de sang af hjertets lyst såvel inde som ude, selv når snestormene rasede og med is i hår og skæg i de furede og vejrbidte op til 90 år gamle ansigter. Altid styret af en ilter dybt engageret dirigent i kørestol, som blev slæbt alle mulige og umulige steder hen. Selv helt til Murmansk, hvor koret gav koncert for begejstrede russiske tilhørere.

Mens jeg så denne film og især efter, kørte min indre video på tilbagespoleknappen og deriblandt dukkede så 25 års billeder af HEFTIGE OG BEGEJSTREDE stunder med Nørholm Pensionistforening op, og de mange herlige ansigter på såvel levende, som de desværre mange, der ikke er her mere, deriblandt hele den første bestyrelse med Anders Nicolajsen (Nørholm Bygade 58 A), Katrine Larsen (Nørholm Bygade 52) og Niels Larsen (Mellemholmvej 97) og mange, mange flere.

Pensionistforeningen opstod, så vist jeg husker, på baggrund af de ældremøder jeg/vi afholdt fra begyndelsen af 1979 i den såkaldte "Per Nørgaard´s gård" med den landskendte (nu nedlagte) telefonboks i hjørnet af ladebygningen (Nørholm Bygade 7). Det var den midlertidige præstegård, mens den nye præstegård blev bygget. Set i erindringens lys var det ganske utroligt, hvor mange, der dukkede op til de møder i den tidligere storstue, efter at enken fra Nørgård ENDELIG var flyttet. Hun boede først stadig i storstuen, vi i den anden, og kunne ikke rigtig forstå, at vi gerne ville have, at hun flyttede.

Det med at dele køkken med andre, fik vi også prøvet i den nye præstegård, hvor tanken om en selvstændig pensionistforening blev ført ud i livet, men hvor sognesalen, nu med selvstændigt køkken, jo ikke eksisterede, men kun var en såkaldt konfirmandstue (det hedder den stadig officielt, fordi den er bygget sammen med boligdelen). I flere år blev vores køkken brugt til pensionistmødernes serveringsdel inden det tiltrængte byggeri kom til, hvad der dog aldrig generede os, men i dag ville mange korse sig over en sådan ordning. Vi er blevet mere individualistisk, privatistisk tænkende end det Nørholm, vi kom til. Her var der gammeldags fællesskab til på godt og ondt, hvor man var vant til bl.a. at feste sammen i den helt store stil og stå ubrydeligt sammen om det lokale.

Derfor fik Pensionistforeningen bl.a. en flyvende start - såvel med det månedlige møde, som efter de snart årlige rejser, som jeg fik idéen til efter samtaler med nørholmeren Erik Knudsen (Nørholm Bygade 12). Selv elskede jeg at rejse, men fandt ud af, at det var der mange nørholmere der ikke gjorde DENGANG.

Jeg skal love for, at det ændrede sig EFTER vi var kommet af sted FØRSTE GANG! Jeg husker, hvordan jeg/vi blev kimet ned af begejstrede førstegangs-udenlands-rejsende fra Nørholm og Omegn (for omegnen har lige fra begyndelsen spillet en STOR rolle for såvel rejsernes som foreningens øvrige aktiviteter på grund af det lille sted og de få pensionister, der er i Nørholm) "Hvornår skal vi afsted igen og hvorhen?" Dengang var der heller ikke noget rejseselskab med. Vi planlagde selv og bookede selv bus, bl.a. den lokale Kresten Skovmand fra Restrup Kærvej, som vi lokkede helt til Bornholm og en masse småveje med skrækkelige køreforhold med diverse ridser i buslakken - som tak. Det glemmer han vist aldrig, men sikke en ellers HEFTIG OG BEGEJSTRET tur og fællessang vi havde til min fødeø.

Jeg glemmer heller aldrig turene helt og anderledes med Aalborg Kommunes rådmand Kjeld Andersen (Smetanasvej 18 i Frejlev) til Aalborgs venskabsbyer Innsbruck (Østrig) og Almere (Holland), hvor der slet ikke skulle ringes rundt og forhandles om prisen som med Tjæreborg-præsten til vores utroligt vellykkede Spa-

niens-tur. Nej, her blev vi forkælet og en hel del medarbejdere blev sat på opgaven, hvor vi nærmest følte os kongeligt behandlet med pensionist-vennerne. For jeg har jo TAVSHEDS-PLIGT ! (det gemmer jeg til mine erindringer), men jeg vil gøre en enkelt undtagelse med mandskor-associationer!

Verdens mindste dannede Kjeld og jeg en sen aften, hvor vi indtog lidt rigeligt af de våde varer på et af de hotelværelser, hvor vi samledes til ud på de små timer. Naturen gik over optugtelsen, for på et tidspunkt mente Kjeld og jeg, at de øvrige gæster ikke skulle gå glip af vores prægtige sangstemmer.
Pludselig stod vi ude i gården og skrålede "JERUSALEM" udi stjernenatten. En rasende svensker i nattøj rev sin dør op og nogle af sit sprogs værste gloser brød ud over os - samt en lovet klage og erstatningsansvar for det - ham påduttede "STØJHELVEDE". Vi blev dog forbrødret dagen efter, og ellers tror jeg ikke, at lignende episoder har ødelagt Nørholm Pensionistforenings gode navn og rygte.

Ib Skotte Henriksen

Indlægget er fra Nørholm Pensionistforenings 25 år jubilæumsbog 2001.
Ib Skotte var sognepræst i Nørholm kirke fra 1975 til 2013.

Fregatten "Jylland" i Aalborg

"Dansk Arbejde"s Vandreudstilling

Allerede ved 2 Tiden i Gaar Eftermiddag var Fregatten "Jylland" på Slæb af "Tyr" i sigte fra Hals. Kl. 8 tudedes der efter Aalborglodserne, og omkring Kl. 10 i Aftes laa det stolte gamle Skib velfortøjret overfor Grosserer Klingenberg Hus. Bovsprydet rager tværs over Pontonbroen, og det 200 fod lange Skrog strækker sig helt ned til den gamle Spritfabrik. I morges, mens Bygerne spulede det Dæk, hvor i Slaget ved Helgoland Blodet flød, aflagde vi et Visit om Bord.

Fregatten "Jylland" er bleven fredelig på sine gamle Dage. Den laaner Rum til Fredens Arbejde. Ingen Baadsmandpiber hviner mere paa Banker og Batterier, de gamle Kanoner er fastsurede, og i Chefens Kahyt hin høje, er der Restauration.

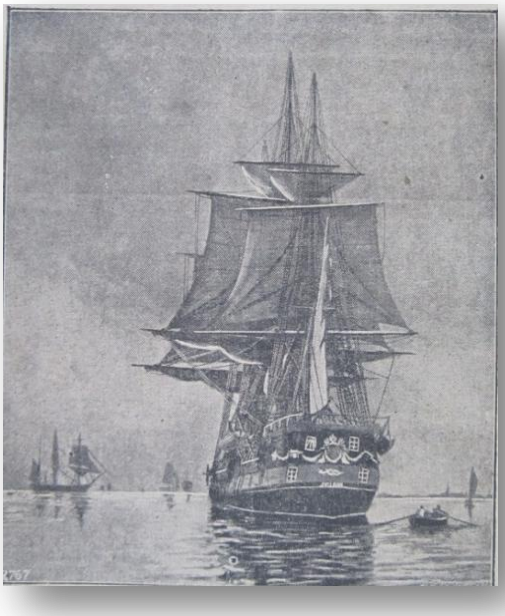

Fregatten "Jylland."

Foreningen "Dansk Arbejde" har spændt et meget grimt Skilt ud over Indgangen til sin Udstilling. Det harmonerer dårligt med den gamle Fregats fornemme Linjer. Men det er den eneste Anke, vi har at fremføre. Udstillingen er nydeligt arrangeret. Tanken, der ligger til Grund for den, er sund.

Fregattens Turné ledes af Sagfører R. Pedersen. Søndag Aften forlod han Svendborg, den sidste Station inden Aalborg. Svendborgenserne var meget begejstrede for "Jylland". Som bekendt har der tidligere været ført Forhandlinger med et Konsortium der i Byen, om at købe den gamle Fregat. Tanken herom er ved Besøget vakt til nyt liv.

Avisudklippet er fra Aalborg Amtstidende tirsdag den 27.september 1919,
og kan læses i sin helhed på Arkivet.

Arrangementer 2016

Den årlige Generalforsamling afholdes i Frejlev kirkecenter på Verdisvej 4, **onsdag den 10. februar** kl. 19.30. Efter generalforsamlingen vil Palle Kjærsgaard fortælle om S.D. Kjærsgaard og Frejlev-virksomhedens lange historie. Foreningen er vært ved kaffe, the, boller og lagkage.

Forårstur til Springeren.

Onsdag den 13. april mødes vi på Vestre Fjordvej 81 i Aalborg kl. 19.00. Her viser Mads Sølver Pedersen fra Frejlev rundt i det Maritime Oplevelsescenter. Der serveres kaffe med brød, og prisen er 40 kr. pr. deltager. Tilmelding ønskes inden den 11. april, og der vil være samkørsel fra Sønderholm kirke kl. 18.30.

Sommerudflugt til Aalborg.

Onsdag den 15. juni inviterer stadsarkivarerne Flemming Nielsen og Jens Topholm alle interesserede til en tur til Aalborg Midtby. Vi mødes kl. 19.00 ved Stadsarkivet på Arkivstræde 1, og herfra vil der blive sat ord på de personer, gader og stræder, som fortæller Aalborgs interessante historie. Gåturen slutter ved Stadsarkivet, hvor der serveres kaffe med brød. Prisen er 40 kr. pr. deltager, og tilmelding ønskes inden den 13. juni.

Der vil være mulighed for samkørsel fra Sønderholm kirke kl. 18.30.

Tilmeldingerne til de to arrangementer kan rettes til enten Peter Stoffersen 40178302, John Ejdrup 21473394 eller mail: **info@lokalarkiv-sonderholm.dk**

Lørdag den 12. november mellem kl. 14-17 vil der være **Åbent Arkiv** på Stadionvej 2 ved Sønderholm skole. Årets tema vil blive annonceret i de lokale aviser. Så mød op og se. Der vil helt sikkert være noget, der fanger din interesse. Kaffe, the og småkager står på bordene, og alle er naturligvis meget velkomne.

N.B

Lørdag den 25. marts 2017 fejrer foreningen sit 40 års jubilæum, og i den anledning arbejder vi på at arrangere -

" En eftermiddag i Lokalhistoriens tegn"

Åbningstider i Arkivet 2016.

1. onsdag i måneden mellem kl. 19-21, og den 3. onsdag i måneden mellem kl. 14-17.
- dog ikke i juli måned, hvor der er ferielukket.

Hver tirsdag kl. 9-12 er der en **Arbejdsgruppe på Arkivet,** der arbejder med at registrere og arkivere. Har du interesse i at være med, er du velkommen til at kikke forbi.

Bestyrelsen.

Formand Peter Stoffersen, Nibe	40178302
Næstformand John Ejdrup, Nibe	21473394
Kasserer Flemming Gravesen, Frejl.	20479122
Tove Bang, Nørholm	98341493
Sekretær Karen Hansen, Sønderh.	98341141
Medlems-ansv Per Mølgård, Tostrup	24859675
Henning Klitgård, Drastrup	98188933
Jon Jensen, Sønderholm	21565097
Gunnar Jensen, St. Restrup	30511583

Mail: info@lokalarkiv-sonderholm.dk
Pris: Medlemskab er årligt 75 kr.
Konto nr.: Reg. 9296 konto 2410206601.
Kontingent: Betales inden 1. februar 2016**.**
lokalarkiv-sonderholm.dk og **Arkiv.dk.**
Arkivets adresse: Stadionvej 2, Sønderholm, 9240 Nibe.
Lokalhistoriske bøger - Kontakt arkivet. Der er stadig gode bøger fra Nørholm og St. Restrup til salg.